

16 85

Vardøger

MELLOM UTOPI OG DESILLUSJON

Perspektiver på politikk og kjønnsroller i moderne norsk litteratur

Til leserne 1

Om dette heftet 3

Øystein Rottem: Tekstens illusjoner og desillusjonens tekster - fra 70-tall til 80-tall 7

Arne Overrein: «Mitt liv blei levd på den gale sida av jordkloden». Politikk, dekadens og sosial mobilitet hos Dag Solstad 32

Teddy Petersen: Kjartan Fløgstads fascination av det verkelege. Punktlæsninger i forfatterskabet med særligt henblik på «U3» 58

Øystein Rottem: Sprekker i mannsbildet. Om Knut Faldbakkens «Adams dagbok» og Erling Gjelsviks «Dødt løp» 86

Rakel Nordseth: Med lasso i hånden og rubinen i favnen. Håpet og kampen om menneskelige livsbetingelser hos Agnar Mykle 113

Øystein Rottem: Et spyd i sanden. Om maskuline utopier hos Agnar Mykle og Finn Alnæs 139

Trond Andreassen: Bokklubb og marked. Et bidrag til forståelsen av strukturendringer i norsk bokbransje etter krigen 153

Kommende Vardøger-numre 169

Redaksjonelle merknader 171

VARDØGER 16 85

- november 1985 -

Vardøger er et marxistisk tidsskrift som spenner over et vidt felt av temaer. Dets viktigste oppgave er å formidle samfunnsanalyser og dokumentasjoner for å bidra til avklaring av spørsmål som er vesentlige for den sosialistiske bevegelsen.

Vardøger kommer ut uregelmessig, når utgiverne har stoff de mener er verdt å publisere, med inntil to numre i året.

Redaksjon: Olav Fagerlid, Elin Kvande, Lars Mjøset, Arne Overrein, Rune Sakslind, Rune Skarstein, Knut H. Sørensen.

Redaksjonsråd: Håkon With Andersen, Martin N. Bernsen, Ådne Cappelen, Hans Ebbing, Narve Fulsås, Marit Bergum Hansen, Kjell J. Havnevik, Anton Hellesøy, Arnulf Kolstad, Torill Melhus, Petter Nore, Øystein Rottem, Inger Johanne Sand, Signe Syrrist, Einar Terjesen, Hallvard Tjelmeland, Knut Venneslan, Knut Ågotnes.

Ansv. redaktør for dette nr.: Øystein Rottem

Tidsskriftets adresse: Postboks 2803
7001 TRONDHEIM

Vardøger (ca. 180 s.) koster i abonnement kr. 45,- pr. hefte. For biblioteker og andre institusjoner er abonnementsprisen kr. 60,-. Vardøger betales ved mottakelsen av hvert nummer over postgiro nr. 3 22 36 74, eller over bankgiro nr. 4200.28.05876.

Tekster i Vardøger må ikke ettertrykkes uten redaksjonens tillatelse, eller tillatelse fra forfatteren.

Til leserne

Fra og med dette nummeret blir Vardøger laget med fotosats. Vi mener dette var et nødvendig skritt når vi likevel gikk over til tekstbehandling for å gjøre settarbeidet litt lettere. Dessuten håper vi at fotosatsen vil gjøre Vardøger mer leselig og gi det lettere innpass hos Narvesen og bokhandlene.

Overgangen til tekstbehandling og fotosats har imidlertid påført Vardøger ekstra kostnader. Dessuten har porto- og trykkerikostnader økt, mens både tallet på betalende abonnenter og løssalget har sunket.

Et annet problem er at stadig flere abonnenter rett og slett slutter å betale for de Vardøger-heftene de mottar. Bare på nr 13 tapte vi 2.500 kroner fordi abonnenter ikke betalte, samtidig som vi altså mistet disse abonnentene. Dette synes vi er en urovekkende utvikling. Betalingsformen for Vardøger med etter-skudds betaling for hvert hefte er basert på et tillitsforhold mellom Vardøger og abonnentene. Vi håper at dette tillitsforholdet kan fortsette.

I 1984 hadde Vardøger for første gang siden 1970 et betydelig driftsunderskudd. Dersom vi hadde hatt bare 185 flere betalende abonnenter, ville det underskuddet vært unngått.

For å unngå stadige forhøyelser av abonnements- og løssalgspris, må vi arbeide for å få opp igjen både tallet på faste abonnenter og løssalget. Men på kort sikt er vi nødt til å øke abonnements- og løssalgsprisen for å avverge ytterligere driftsunderskudd. Fra og med dette nummeret koster derfor Vardøger kr 45,- pr. hefte i abonnement (kr 60,- for bibliotek og andre institusjoner).

Så vidt vi vet, er Vardøger det eneste norske tidsskrift som har eksistert så lenge som i 15 år uten å motta noen annen form for støtte enn frivillige bidrag fra leserne sine. Dette skyldes ikke at vi av prinsipp er motstandere av offentlig støtte til tidsskrifter. Vardøger har to ganger - tidlig i 70-årene og i 1984 - søkt om støtte fra Norsk Kulturråd som i dag deler ut penger til 40 norske tidsskrifter. Vår første søknad ble avslått med den begrunnelse at Vardøger var for nytt og dets fremtid for usikker til at det kunne få støtte. Avslaget på søknaden i 1984 ble begrunnet med at «i den vanskelige økonomiske situasjon Kulturfondet befinner seg, fant rådet det dessverre ikke mulig å prioritere Deres søknad.»

Disse erfaringene tyder på at Vardøger også i fremtiden må basere sin økonomi helt og fullt på abonnements- og løssalgsinntekter. Abonnentene er imidlertid Vardøgers absolutt viktigste økonomiske pilar. De kjøper hvert eneste nummer, selv om de ikke synes at hvert nummer er like interessant. Løssalget beror derimot på spontankjøp. Derfor svinger det temmelig uforutsigbart både over tid for hvert nummer og fra det ene nummeret til det andre.

Nå tilhører ikke Vardøger kjendisene blant norske tidsskrifter, og det har ikke et forlag i ryggen som kan gå ut med en annonsekampanje for å verve abonnenter. Av erfaring vet vi dessuten at dere som abonnerer på Vardøger, har gjort mest for å gjøre tidsskriftet kjent og verve nye abonnenter. Skal vi lykkes i å snu den nåværende nedgangstrenden, trenger vi fortsatt hjelp fra dere. Vi ber om at dere forteller om Vardøger blant alle venner og kolleger og gir dem «Vardøger-lappen» (som vi sender dere på bestilling).

Vardøger skal være et uavhengig tidsskrift som henvender seg til hele venstresida i Norge. Det er uavhengig i den forstand at det ikke er knyttet til noen organisasjon eller noe parti. Vardøger skal også være åpent for bidrag og diskusjonsinnlegg. Denne åpenheten blir imidlertid begrenset av at hvert hefte er et temanummer. For at de temaene som tas opp skal bli behandlet på en noenlunde skikkelig måte, vil vi likevel fortsette med temanumre. Men fra og med dette heftet vil vi presentere fremtidige temanumre med tidsfrister for innsending av bidrag (jfr. «Kommende Vardøger-numre» i dette heftet).

Også når det gjelder valg av temaer, ønsker vi størst mulig åpenhet, selv om slike valg i siste instans er en redaksjonell sak. Derfor inviterer vi dere som leser Vardøger til å sende inn tema-forslag.

Vi er fortsatt overbevist om at venstresida i Norge trenger et tidsskrift som Vardøger, og at Vardøger trenger venstresida. Lykke til med abonnentvervingen!

Redaksjonen

Cora Stephan

*Ganz entspannt
im Supermarkt*

Liebe und Leben im ausgehenden 20. Jahrhundert
Rotbuch 300, 144 Seiten. DM 14 (Abo 13)

An die zwanzig Jahre sind seit der Großen Sexuellen Revolution verstrichen – eine turbulente Zeit der Scharmützel, Kämpfe und Kriege um die Erbfolge. Der Supermarkt der Gefühle führt heute ein bißchen von allem in seinem Angebot: Liebe und Leidenschaft, Elternschaft und Partnerschaft, Beziehungskiste und Vögelverhältnis, Ehe und Treue, Sexualität und Erotik, Geilheit, Zartheit, Hartheit und Weichheit. Freie Wahl für freie Bürger!

Karen Margolis

*Die Knochen
zeigen*

Über die Sucht zu hungern
Rotbuch 303, 112 Seiten, DM 13 (Abo 12)

„Ich glaube, daß es ‚Magersucht‘ gar nicht gibt. Die Mediziner haben sie ausgeheckt, um hinter das Geheimnis zu kommen, warum immer mehr Menschen – hauptsächlich Frauen – ihren Zorn dadurch zum Ausdruck bringen, daß sie sich weigern zu essen (...)
Karen Margolis beschreibt die Teufelskreise ihres Hungerstreiks: Protest gegen die Familie, Hunger nach Liebe und doch sich die Menschen von den Knochen halten.

Rotbuch Verlag
Potsdamer Str. 98 · 1000 Berlin 30